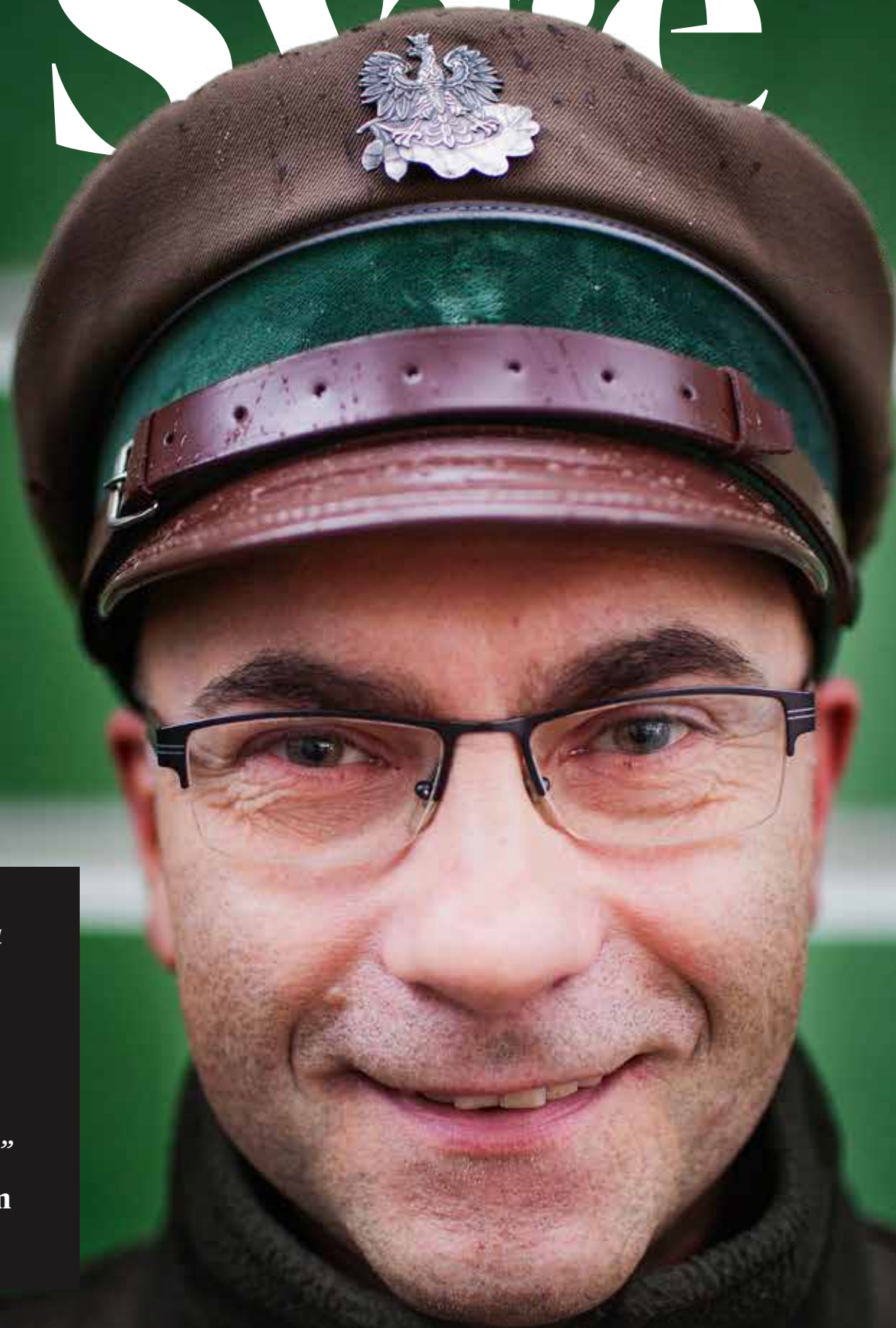


Syene



"Det är dags att gå från diskussioner, försök och utredningar till faktiskt genomförande. Vi behöver inga fler basinkomstförsök."

Lennart Fernström

Glöd – Ledare

Polska staten försvarar avverkning i världsarv • Zoom 12–17

"Träden måste fällas"

GLÖD Samuel Kazen Orrefur på Under ytan om e-kronor • Maria Wetterstrand om våra ursprung
RADAR Miljonsatsning på flyg • Tvekan om storregioner • Fel signaler i EUs förslag till klimatpolitik
ENERGI I blickfånget: Romska Ginas liv skildras i ny bok • Allvarligt talat • Korsord



Centerns talesperson i migrationsfrågor Johanna Jönsson vill att partiet, efter ytterligare ett flyktingfientligt utspel från Anna Kinberg Batra, ska gå till val själva.



Den offentliga mobbningen från ledande miljöpartister av de fyra miljöpartister som står upp för och röstar för de gröna idéerna i riksdagen.

Vi behöver inte fler basinkomstförsök

Finland, Indien, Holland, Namibia, Kanada, Brasilien, Frankrike, Iran, USA, Kenya, Italien, Uganda och så vidare. Listan blir allt längre på länder som har testat eller är på väg att testa basinkomst eller partiell basinkomst. Det är ekonomiskt fattiga länder och rika, stora och små, i syd, öst, väst och nord. Och även om de har väldigt olika förutsättningar finns det tydliga resultat som återkommer i stor del av försöken:

- Klyftorna minskar
- Kriminaliteten minskar
- Prostitutionen minskar
- Hälsotalen förbättras
- Företagsamheten ökar
- Kvinnors självständighet stärks
- De ekonomisk svagas egenmakt stärks
- Utbildningsgraden ökar, framför allt i länder där den är låg
- Folk slutar inte arbeta.

Även i Sverige höjs allt fler röster för ett basinkomstförsök och det läggs årligen riksdagsmotioner om det. Det är förstås glädjande att allt fler driver på för basinkomst, den enskilda reform som har störst potential att både ge en grundtrygghet och individuell frihet. Men behöver vi verkligen fler försök, behöver vi även ett försök i Sverige? Det har redan gjorts tillräckligt många försök för att fastställa en lång rad positiva effekter. Med det finska och det holländska försöket får vi än fler försök att utvärdera, dessutom i länder som är ganska lika Sverige. Vore inte ytterligare försök bara ett sätt att skjuta frågan på framtiden?

Även om resultaten har varit övervägande positiva har försöken sina begränsningar. I ett tidsbegränsat försök syns inte effekterna av långsiktig trygghet. Folks benägenhet att våga testa något nytt, förverkliga den där företagsidén, gå ner i tid eller bara säga upp sig och se var det landar minskar sannolikt radikalt när en vet att basinkomsten kommer försvinna. Under ett tillfälligt försök behöver också ofta de gamla systemen finnas kvar parallellt, vilket påverkar resultatet. Och när försöken begränsas till en mindre grupp, oavsett om det är geografiskt eller efter ekonomi eller slumpvis så påverkar även det resultatet på olika



Seminarium om det finska basinkomstförsöket på Syres gård i Almedalen. På <https://tidningensyre.se/live-fran-almedalen/> kan du se seminariet.

sätt. Försöken kan visa på tendenser och svara på vissa frågor men aldrig ge hela bilden. För det krävs att basinkomst införs fullt ut och långsiktigt.

Men samtidigt är det knappast hållbart att förändra hela trygghetssystemet så radikalt över en natt. Även om vi kan känna oss ganska trygga i att en basinkomst i huvudsak kommer att ge positiva resultat kan vi också vara säkra på att det kommer att leda till saker vi inte förutsett. Det vettiga vore därför att steg för steg börja omforma dagens system. Testa en del av reformen i taget. Med åtta steg kan vi införa basinkomst bit för bit med möjlighet att justera längs vägen.

1. Avskaffa alla krav på motprestation i dagens trygghetssystem. Eftersom alla cv-kurser, praktiker och andra åtgärdsprogram sägs vara till för den berörda kan de förstås lika väl vara frivilliga.

2. Inför en hög koldioxidskatt (och andra gröna skatter) och betala ut pengarna som kommer in lika till alla invånare i landet. Öka skatterna och utbetalningarna varje år. Utöver att det är miljösmart ger det en omfördelning eftersom de rika står för störst del av utsläppen.

3. Slopa kraven på att en ska ha arbetat en längre tid för att kunna få ut a-kassa och sjukpenning.

4. Ta bort den så kallade fattigdomsfällan i trygghetssystemen och låt alla som får en viss inkomst behålla minst 50 procent av inkomst-

ökningen (och inte som i dag bli av med lika mycket som de tjänar).

5. Gör försörjningssystemet individbaserat så att inte någon blir ekonomiskt beroende av sin/a partner och så att systemet blir neutralt mellan olika levnadssätt.

6. Höj successivt försörjningsstödet till en lämplig basinkomstnivå, en nivå som går att leva på utan andra tillägg.

7. Ersätt jobbskatteavdragen med en höjning av grundavdraget till minst 120 000 kr per år. Det är inte rimligt att någon med mindre än 10 000 kr i månaden ska behöva betala skatt.

8. Slå ihop trygghetssystemen och utbetalningarna från de gröna skatterna till ett system som omfattar alla.

Ta ett steg per år, så tar det bara två mandatperioder att införa basinkomst. Något eller några steg kan säkert bytas ut, men vi behöver börja om vi ska få ett frihetligt och solidariskt samhälle inom de ekologiska ramar som planeten sätter.

Det är dags att gå från diskussioner, försök och utredningar till faktiskt genomförande. Vi behöver inga fler basinkomstförsök. Vi har redan sett att basinkomst är den hållbara framtidsvägen, nu handlar det om att börja ta de första stegen på den.

Lennart Fernström
lennart.fernstrom@tidningensyre.se



Omslagsfoto: Sara Johari



BLACK FRIDAY

E-kronor till alla kan bryta onda cirklar

Ännu ett sätt att betala digitalt, behövs det? undrar många angående Riksbankens idé om att införa en "e-krona". Samuel Kazen Orrefur skriver på veckans Under ytan att e-kronan kan användas för att minska bankernas makt, öka jämlikheten i samhället och göra ekonomin stabilare.



Samuel Kazen Orrefur är masterstudent i filosofi och kognitionsvetenskap, Socialdemokratisk politiker i Sigtuna kommun, aktiv i Positiva Pengar samt driver bloggen cogitate.se.

Foto: Privat

I onsdags hände något som kan bli startskottet på en ny era i Sveriges ekonomi. Vice Riksbankschef Cecilia Skingsley föreslog att Riksbanken ska börja ge ut elektroniska "e-kronor". I media har förslaget marknadsförts försiktigt som en lösning på problemen med den minskande kontantanvändningen så "även den som är bosatt i Sverige och inte vill ha, kan ha eller får tillgång till bankernas tjänster också ska kunna sköta sina betalningar".

Men i Sverige använder nästan alla redan internetbank, betalkort, Swish och Izettle. Så vad är poängen med e-kronor? Läser man Skingsleys inlägg noga framgår att under ytan finns en rad viktiga skäl. Förslaget kunde bland annat "främja betalningsväsendets säkerhet" och "öka Riksbankens möjligheter att styra penningmängden". Skingsley skriver att "Riksbanken aldrig tidigare har sjösatt ett lika komplicerat projekt inom ett så okänt område". Men vad är egentligen e-kronor och varför skulle de vara så revolutionerande?

Poängen med e-kronor

Cirka 97 procent av de pengar vi använder består i dag av siffror på våra bankkonton. Dessa pengar har skapats av affärsbankerna vid lån och förstörs när lånen återbetalas. Vid lån av en miljon skriver banken upp en fordring på en miljon på sin tillgångssida och noterar en skuld på en miljon som visas på ditt konto som siffror. Bankens skuld till dig fungerar sedan som betalmedel när du handlar.

E-kronor skulle istället skapas av Riksbanken (precis som sedlar och mynt), de symboliserar ett värde mätt i kronor som Riksbanken är skyldig dig. E-kronor införs lättast genom att alla medborgare och företag får tillgång till ett e-kronkonto. När någon flyttar pengar från ett affärsbankskonto till sitt e-kronkonto omvandlas pengarna till e-kronor.

Den som vill kan sedan handla, betala lön, skatt, ta ut kontanter och så vidare med sitt e-kronkonto utan att affärsbankerna blandas

in. Varför skulle då detta förslag vara så revolutionerande? Det finns många skäl - här är några:

1. Mer pengar till staten, mindre vinst till bankerna

Riksbanken har tidigare kunnat finansiera sin verksamhet många gånger om genom vinsterna från att trycka sedlar och mynt. Senaste 25 åren har pengarna räckt till utdelning på 210 miljarder till statskassan. Men i takt med att mängden kontanter minskat har vinsterna minskat kraftigt. Riksbanken räknar med att gå med förlust många år framåt. Affärsbankerna tjänar däremot bättre än någonsin, 2015 gjorde de en vinst på över 100 miljarder. Om Riksbankens e-krona blir populär kommer Riksbankens vinst att öka, storbankernas vinst att minska och vi får åtskilliga miljarder extra till statskassan.

2. Ett 100 procent säkert betalsystem

Bankerna vet att om de faller kollapsar hela betalsystemet, och det kan aldrig staten acceptera. För att förhindra oansvarig spekulation har regelverk på tusentals sidor skapats (Basel I, II och III). Men så länge bankerna måste räddas hjälper inte regelverken, bankerna hittar nya kryphål och fortsätter ta stora risker då det ger högre avkastning.

Om Riksbanken (som inte kan gå i konkurs) ger ut e-kronor får vi ett säkert betalningssystem att falla tillbaka på när bankerna krisar. Affärsbankerna kan då tillåtas gå i konkurs, för de drar inte längre med sig hela betalningssystemet.

3. Ett kraftfullt verktyg för att reglera inflationen

Riksbanken har under en längre tid desperat försökt få fart på inflationen med negativ reporänta och omfattande stödköp av statsobligationer (Quantitative Easing). Som konsekvens har bankerna lånat ut mer, men pengarna har i huvudsak hamnat på bostadsmarknaden och börsen.

Pengarna har inte i tillräcklig grad kommit ut i den reella ekonomin och bidragit till inflation på varor och tjänster som Riksbanken av-



Foto: ArieSchalt/AP/TT

Riksbankens e-kronor ska fungera ungefär som mynt och sedlar har gjort i tusentals år. Till exempel de här guldmynten från 1000-talet som några dykare fann på havsbotten utanför Israel förra året.

sett. En bättre möjlighet som Skingsley själv diskuterat för att få fart på inflationen är "helikopterpengar". Införde Riksbanken e-kronor kunde några hundra per medborgare och månad enkelt sättas in på varje medborgares e-kronkonto tills önskvärd inflation uppnåts.

4. Ökad jämlikhet

Riksbankens penningpolitik har lett till en kraftig omfördelning från dem som har minst till dem som har mest. Det extremt låga ränteläget i kombination med Riksbankens köp av statsobligationer för ofattbara 291 miljarder (30 000 per invånare) har pressat upp priserna på värdepapper och bostäder som aldrig tidigare. Bakom Riksbankens agerande ligger klassisk nyliberal "trickle-down-economics". Idén är att redan rika aktieägare och villaägare ska känna sig ännu rikare så de spenderar mer så pengarna kommer ut i ekonomin till oss andra. Men det har visat sig fungera mycket dåligt.

Ett betydligt mer rättvist och rimligt alternativ för att få fart på inflationen vore e-kronor som fördelas jämnt via "helikopterläpp" till folket. Eller varför inte 291 miljarder till bättre skola, vård och omsorg?

5. Undvik finanskriser

När nästan alla pengar består av skulder till privata banker når vi förr eller senare en så hög skuldsättning att bankerna inte kan hitta tillräckligt många kreditvärda kunder att låna mer till. Då kommer för lite pengar ut i ekonomin och vi får deflation. Vid deflation är det mer lönsamt att spara än att köpa, så efterfrågan minskar, då minskar arbetstillfällena, folk blir arbetslösa och kan inte betala sina skulder vilket leder till en ond cirkel som utlöser en finanskris.

Riksbankens låga ränta och QE syftar till att få ut mer pengar i ekonomin för att undvika en finanskris, men skuldbelastningen byggs då bara upp ytterligare vilket lägger grunden för en ännu allvarligare skuldskris längre fram. Med en större andel e-kronor i ekonomin som skapats av Riks-

banken utan att någon annan måste skuldsätta sig skulle samhällets totala skuldnivå och risken för kommande skuldskriser minska.

6. Innovation och konkurrens

I dag fungerar konkurrensen i banksektorn mycket dåligt. Några få storbanker dominerar, de tar ut dyra avgifter och kan göra lite som de vill utan att förlora kunder. En av orsakerna till avsaknaden av alternativ är att endast stora banker och kreditinstitut har tillgång till Rix (ett slutet system för elektronisk internbetalning mellan bankerna).

Mindre banker som Jak och Ekobanken måste i dag gå omvägen via de dyra storbankerna. Riksbankens e-kronor skulle kunna administreras av mindre företag som vill utveckla innovativa betaltjänster utan att gå omvägen via någon storbank. Det skulle skapa en sund konkurrens i banksektorn med fler, billigare och mer hållbara alternativ till oss kunder.

"E-kronor kan komma att minska bankernas makt, öka jämlikheten, skapa en stabilare ekonomi med minskad skuldsättning, befria oss från finanskriser och krav på evig tillväxt."

7. Möjliggör jämviktsekonomi utan tillväxt

Även den mest tillväxtivrande nyliberalen borde hålla med om att det är urbotat dumt med en ekonomi som kollapsar om den inte växer tillräckligt snabbt; ett hållbart ekonomiskt system ska vara robust även under längre perioder av nolltillväxt eller nerväxt.

Men i dag kollapsar systemet utan tillväxt. För att vi ska kunna betala tillbaka de cirka 2 200 miljarder vi står i skuld med till bankerna plus de ackumulerande räntekostnaderna, måste vi ständigt producera mer i allt hö-

gre takt. För att få in nya pengar i ekonomin så vi kan återbetala skulden plus räntan måste vi dessutom skuldsätta oss ännu mer. Och nya lån får vi bara om banken vet att vi arbetar hårt och ser till att pengarna växer så banken är säker på att kunna få tillbaka beloppet plus räntan i framtiden.

Om riksbanken valde att tillföra ekonomin skuldfria e-kronor blir det möjligt att återbetala skulden plus räntan utan att skuldsätta oss ännu mer. Vi skulle då kunna bryta den onda skuldcirkeln och skapa förutsättningar för en hållbar jämviktsekonomi utan tillväxt.

8. Första steget mot ett suveränt penningssystem

När e-kronan finns på plats och fungerar kan vi slutligen utöka lagen från 1897 som ger Riksbanken ensamrätt att skapa sedlar och mynt, till att även omfatta affärsbankernas digitala pengar. De privata bankerna kommer då fräntas sin pengaskapande makt och bara kunna låna ut pengar som någon annan sparar hos dem.

Penningsystemet skulle då återigen stå under full demokratisk kontroll precis som innan bankerna började skapa digitala pengar.

Demokratisk kontroll

Avslutningsvis, e-kronor kan vid en första anblick tyckas vara ett obetydligt förslag, men det kan ha enorma konsekvenser. E-kronor kan komma att minska bankernas makt, öka jämlikheten, skapa en stabilare ekonomi med minskad skuldsättning, befria oss från finanskriser och krav på evig tillväxt.

E-kronor ger oss ökad demokratisk kontroll över skapandet av pengar och miljardvinsterna därav, pengar som säkerligen gör större nytta investerade i välfärden eller en klimatomställning än i rika aktieägares fickor. Kort och gott: ett underbart initiativ av Riksbanken!

Samuel Kazen Orrefur

Foto: Syrisk civilförsvare/AP/TT



Syriska civilförsvaret inspekterar skadorna efter ett av arméns flyganfall mot Aleppo. Att väst skyller kriget i Syrien på al-Assad och Putin beror på att de vill komma åt den syrisk oljan, skriver Karin Utas Carlsson.

Skyll inte allt på Assad

DEBATT I Syre den 18 november har Alf Svensson fått införd en sidstor insändare med jättebokstäver förutom bild. Redaktionen har kommenterat: "Alf Svenssons insändare i DN för ett år sedan har på ett hemskt sätt blivit än mer aktuell i dag." Innebär det att tidningen själv har valt att åter publicera den och på så sätt stöder innehållet? Det verkar onekligen så.

Hur kommer det sig då att jag tycker tvärtom? Huvudinnehållet i insändaren lyfter den ofantliga flyktingtragedi som kriget i Syrien skapat. Och så långt är vi förstås alla överens. Lyft den, tala om den! Men så kommer vi till skuldfrågan och då skriver Alf Svensson (med stöd av tidningen Syre?): "[Flykting]Katastroferna har skapats av mördaren och diktatorn i Syrien, Assad, imperiebyggaren Putin och islamistiska fanatiker som dödar urskiljningslöst."

Här sällar sig, såvitt jag förstår, också Syre till den västliga propagandakör som lägger skulden för kriget på president Bashar al-Assad och Vladimir Putin. Man måste se till den folkrättsliga grunden i detta. Det är regeringen i Syrien under al-Assad som har rätten på sin sida. FN-stadgan ger tillåtelse till självförsvar, och även att ta in hjälp för självförsvar.

Här klarar sig alltså även Vladimir Putin (dennes "imperiebyggande" talar jag gärna om en annan gång, och då i relation till USAs). Alla som, utan inbjudan av regeringen, går in med vapen gör detta i strid med FN-stadgan!

Det man säger som försvar för "den västliga alliansens" stöd till allehanda motståndsgupper (de flesta av dem är i dag sådana som i andra sammanhang kallas "terrorister" såsom al-Nusra-fronten, som nu bytt namn) är att "Assad bombar sitt eget folk" och att han själv är diktator. Det står inte i FN-stadgan att utomstående stater får avsätta diktatorer, hur de än är valda. Att det sker här har förmodligen med intresset för oljan att göra. Annars finns många andra stater att gå in och avsätta ledare i. Något vi lyckligtvis inte ser.

Vi känner ifrån Libyen igen det här uttrycket "bombar sitt eget folk". De finns bakom detta ett grumligt stöd för det som i FN-sammanhang kallas Responsibility to protect, R2P, som användes i Libyen när Säkerhetsrådet beslutade om en flygförbudszon, ett beslut som sedan flagrant och våldsamt överträdades i och med striderna på land och det slutliga mordandet av president Khadaffi, något som USAs ledare borde dras inför den Internationella Brottsmålsdomstolen för. Men vem ser en stormakts ledare bli ställd inför den? Resultatet i Libyen blev, som vi vet, fullständig katastrof för landet.

Åter till R2P: Det är något som, i ett försök att förhindra humanitära katastrofer, kommit in senare än FN-stadgan men som således lett till något mycket värre i alla fall i Libyen. I Syrien finns inte något beslut i Säkerhetsrådet om R2P. Det skulle Ryssland ha lagt in sitt veto emot. Så inte heller R2P kan man hänvisa till när man försvarar västalli-

ansens (läs gärna USAs, Turkiets och Saudiarabiens) stöd till motståndsgrupporna. USAs inställning att "Assad måste bort" har åstadkommit den fruktansvärda situation vi har i Syrien i dag. Om nu det skulle ske, vad händer då? Det finns det uppenbarligen ingen plan för.

Hur många känner för övrigt till USAs och EUs sanktioner emot Syrien och vad de leder till? Jag uppfordrar press, radio och tv att se på denna och andra konflikter ur flera perspektiv och kontrollera mot FN-stadgan och folkrätten i övrigt!

Karin Utas Carlsson

fil dr pedagogik (konfliktkunskap) och fredsaktivist

Svar direkt:

Att vi väljer att citera någon på sidan 3 innebär inte att vi håller med om alla delar av citatet eller ens per automatik om huvudbudskapet. Med det sagt, det är tveklöst så att flyktingkatastroferna har skapats av mördaren och diktatorn i Syrien, Assad, imperiebyggaren Putin och islamistiska fanatiker som dödar urskiljningslöst. Det går inte att komma ifrån hur många FN-paragrafer du än lyfter fram. Men långt ifrån bara de. Till skillnad från Svensson hade vi inte satt punkt efter islamistiska fanatiker som dödar urskiljningslöst utan även tagit med aktörer som USA, Turkiet, EU och Saudiarabien.

Lennart Fernström
ansvarig utgivare

Öppet brev till finländska beslutande myndigheter: Godkänn inte Fennovoimas förvaring av atomsopor

DEBATT Jag vill med detta brev framföra mina kritiska synpunkter på Fennovoimas så kallade miljökonsekvensbeskrivning, MKB, avseende inkapsling och slutförvar av radioaktivt avfall och hänvisar till Esbo-konventionen NV-05023-16.

Jag vill att beslutande och tillståndsgivande myndigheter i Finland underkänner Fennovoima och dess majoritetsägare Rosatoms så kallade MKB för en inkapslingsstation och slutförvar för högaktivt radioaktivt avfall.

Denna verksamhet med inkapsling och slutförvar av atomsopor innehåller en dimension som är omöjlig att överskåda. Fennovoima, med sin majoritetsägare Rosatom, ska med denna MKB beskriva och garantera att deras avfall förvaras avskilt från allt levande i hundratusentals år. Fennovoima är ett företag som endast existerat några stormiga år, kantade med avhopp och likviditetsproblem. De tror sig trots detta kunna garantera sin verksamhet i det närmaste evig tid.

Om jag vill starta en industriverksamhet

som påverkar miljön negativt måste jag väl visa en detaljerad teknisk lösning och en finansieringsplan för hur jag tänker hantera min tänkta verksamhets negativa miljöpåverkan. Jag måste väl även få min avfallshanteringsplan godkänd av ansvariga myndigheter innan jag kan få bygglov för industrin. Eller hur?

Att Fennovoima vill ha starttillstånd för den tänkta ryskbyggda kärnkraftsreaktorn på en skiss till MKB, en dröm om slutförvar, är riktigt skrämmande. De förstärker dessutom föraktet för vår oro genom att lämna in denna ofullständiga skiss och hänvisa till den "riktiga" MKB som de ska arbeta på fram till runt 2040, om 24 år. Tjugofyra år - om någonsin. Finns Fennovoima överhuvudtaget då?

Låt inte er egen kärlek till kärnkraften stå över tilltron till ert sunda förnuft. Underkänn Fennovoimas MKB!

Per Holmqvist
Kärnkraftsfritt Bottenviken, Piteå



Foto: Eifrem Lukatsky/AP/TT

Kärnavfallsförvaring i Tjernobyl 30 år efter katastrofen. Hur avfallsförvaringen vid Fennovoimas kärnkraftverk i Pyhäjoki kommer att påverka miljön finns inget svar på ännu. Fennovoima tycker att det räcker att komma med sin MKB runt 2040, 16 år efter start.

Delta i debatten!

Skriv vad du tycker och skicka till glod@tidningensy.se. Vi tar emot texter på max 3500 tecken (inklusive mellanslag) men håller du dig under 2500 tecken har du större chans att få in texten. Vi förbehåller oss också rätten att korta texter som är längre. Skicka gärna med en porträttbild (ansiktsbild framifrån) och en presentation av dig själv. Normalt publicerar vi inte texter under pseudonym.

Riksbanken överväger att skapa ett nytt digitalt betalningsmedel, e-kronan. Vilka möjligheter och eventuella nackdelar ser du med det?

Fatou Bakotou Darboe,
45 år, grundare av
webbtidningen Afropé,
Stockholm



Foto: Privat

Fördelen med flera olika betalningsmedel är att olika medel passar olika personer och i olika situationer. Därför tycker jag det är bra med alternativa lösningar. Mest negativt är att de olika betalningsmedlen kan vara stressande och förvirrande för dem som inte är så insatta i teknik. Många äldre tycker att det försvårar deras vardag, då de trivs med och är mest vana vid att använda kontanter. E-kronan kan vara ett bra förslag, men jag är inte övertygad om att det kommer att bli bättre för det.

Felix Larsvik,
19 år, studerande, Stockholm



Foto: Privat

Jag tycker det är en rätt dålig idé. I princip de enda som inte fixar bankkort/internetbank/mobilbank i dag är pensionärer. Att lansera ytterligare sätt att betala via internet slår dels mot dem, dels mot dem som väljer att inte ha en smartphone. Det hjälper inte andra åldersgrupper avsevärt.

Kenneth Andersson,
50 år, skogsarbetare,
Äppelbo



Foto: Privat

Det är bra om det betyder att vi blir mindre beroende av bankerna, så länge det är staten som står bakom. Men jag tycker att alla banker ska vara statliga och stå under folkets kontroll.

Här kunde ditt svar stått. Om du också vill vara med i vår panel, skicka ett mejl till glod@tidningensy.se. Bifoga lite information om vem du är och en tydlig porträttbild.



Transpersoner ockuperade Socialstyrelsen

Ett 50-tal aktivister från föreningen Transförsvaret ockuperade i måndags Socialstyrelsens lokaler på Kungsholmen i Stockholm. Syftet var att lyfta en rad krav som föreningen också publicerat på sin webbsida och sprider i sociala medier. Det behövs reformer av lagar och regler men också ökad kunskap bland dem som i sin yrkesroll möter transpersoner.

Det har skett framsteg skriver Transförsvaret i en kommentar till aktionen på sin Facebook-sida, men det går för långsamt menar man: "Sverige kan göra mycket bättre ifrån sig på nästan alla fronter". De hänvisar till 70-talets ockupationer av Socialstyrelsen som bidrog till att sjukdomsstämplingen av homosexualitet togs bort och uppmanar till mer "hård aktivism" om kraven inte blir hörda.

"Om detta kan väcka regeringen och få de att ta våra liv på allvar har vi uppnått något. Men kampen fortsätter. Nu väntar vi på respons och på att regeringen ska svara i en form eller en annan. Fortsätter vi ignoreras fortsätter våra aktioner", skriver Transförsvaret på facebook. Benita Eklund

Nyutnämnd hbtq-expert i FN blir kvar

I juni utsåg FN för första gången en expert på våld mot hbtq-personer, Vitit Muntarbhorn. Initiativet mötte motstånd i FN från en grupp afrikanska länder - men efter en omröstning i måndags kan Vitit Muntarbhorn fortsätta sitt arbete. Människorättsgrupper kallar det "en seger för de mänskliga rättigheterna".

- En hel del kan åstadkommas när vi agerar tillsammans. Vi är uppmuntrade av resultatet av omröstningen, säger Jessica Stern från organisationen Out-right Action International.

Invändningarna handlade om att det nya initiativet skulle strida mot staters suveränitet och länderna bestred att sexuell läggning och könsidentitet skulle erkännas som mänskliga rättigheter.

Tharanga Yakupitiyage/IPS

Miljonsatsning på flyg

En flygplats i Sälen ska få skidturismen att blomstra och regionen att lyfta. Men statens tillskott på 250 miljoner ifrågasätts och Trafikverkets utredare dömer ut projektet som orealistiskt.

Planerna i Sälen är storslagna. Nära 700 miljoner beräknas flygplatsen kosta och det är skidanläggningarna i Sälen och norska Trysil som står för det mesta av notan. Förhoppningen är ett stort uppsving för skidturismen.

Men det är inte alla som tror på flygplatsbygget. Arne Karyd, som utredde planerna för Trafikverket, sågar projektets prognoser med på sikt 300 000 resenärer om året.

- Det är helt orealistiskt. Man kan jämföra med Åre/Östersunds flygplats som har 3 000 resenärer om året, säger han.

Alliansregeringen avsatte 250 miljoner i stöd till projektet, ett beslut som den nuvarande regeringen bekräftat. Nu är det upp till EU-kommissionen att avgöra om det är förenligt med EUs regler för statsstöd. Ett annat hinder för projektet är att miljötilståndet kräver att flygplatsen står klar våren

2018, vilket förefaller högst osäkert. Innan spaden kan sättas i marken måste detaljplanen fastställas och den har överklagats.

- Jag tror inte att det blir någon flygplats, säger Arne Karyd.

I Malung-Sälens kommun är däremot entusiasmen stor inför chansen till nya arbetstillfällen.

- Med fler invånare får vi bättre förutsättningar att klara välfärden i en vidsträckt kommun, säger kommunalrådet Kurt Podgorski (S).

Att projektet skulle bygga på glädjekalkyler tror han inte alls på.

- Näringslivet brukar inte pyssla alltför mycket med visioner. Har de gått in i det här, då tror de på det. Argumenten har uppenbarligen varit starka nog för två regeringar med olika färg.

Däremot har Kurt Podgorski viss förståelse för att miljövännen kritiserar mångmiljonsatsningar på flyg.

- Jag kan inte med trovärdighet säga att flyg är miljövänligt. Men då tycker jag att man kan ifrågasätta flyget mellan Stockholm och Göteborg ännu mer, när tåget tar tre timmar.

Olof Olsson Klugman



Traditioner som "Black Friday" lockar oss att konsumera mer. Något som nätverket En köpfri dag försöker motverka.

Köpfri dag på "Black Friday"

En köpfri dag firas sedan många år runt om i världen för att skapa en medvetenhet om våra konsumtionsmönster. Detta år har man i Sverige valt att lägga dagen på samma dag som Black Friday - den yttersta motsatsen till köpfrihet.

- Det är då som konsumtionstrycket är som högst, och då är det viktigt att utköpa striden den dagen, säger talesperson Patrik Olsson.

I Sverige har man de senaste åren kunnat se ännu en trend som kommer från USA, nämligen att många butiker erbjuder rea och specialerbjudanden under den fjärde fredagen i november, som kommit att kallas Black Friday. Statistiken visar att försäljningen ökar kraftigt denna dag och utgör en kick-start på julhandeln.

I år infaller även En köpfri dag på Black Friday.

- I Sverige konsumerar vi enligt Världsnaturfonden som om vi har 4,2 jordklot, men det har vi ju inte. Det finns inget som tyder på att vi kan behålla vår konsumtion och bara göra saker mer hållbara. Volymerna måste ner, säger Patrik Olsson, nationalekonom och talesperson för nätverket.

Men minskad konsumtion är inte bara en miljöfråga, utan också en fråga om välbefinnande.

- Psykologisk forskning visar att man vänjer sig vid en hög konsumtion. Man får en kick när man shoppar, men ingen bestående lyckoökning, även om vår kultur vill få oss att tro det.

Dessutom tar det tid att köpa saker - först att tjäna ihop pengar, därefter själva shoppandet i sig och sedan att ta hand om prylarna.

- Det är ju okej om man tycker om att jobba hela tiden, men om man värderar sin fritid högre är det inte särskilt klokt att lägga sin fritid på att arbeta för att köpa prylar som man inte behöver.

Patrik Olsson tror att både En köpfri dag och Black Friday kommer fortsätta växa. Han ser en ökande medvetenhet kring hur vi konsumerar.

- Det är fler och fler som inser hur absurt det är att vi konsumerar så mycket som vi gör. Det hade kanske varit hållbart om vi betalade mer och mer för samma mängd prylar, men trenden är snarare att vi köper fler billiga "slit-och-släng"-saker.

Själv försöker han att endast köpa prylar som fyller en praktisk funktion.

- Ett bra knep är att ha en långsam inköpsprocess där man tänker igenom varje inköp och låter beslutet mogna, för att undvika impulsköp.

Madeleine Johansson



Foto: Björn Larsson Rosvall/TT

Civilministern Ardalan Shekarabi (S) vill slå samman Sveriges län till tre regioner och blocköverskridande samtal pågår. S-MP-regeringen står bakom förslaget men för MP är det en känslig fråga och lokala politiker ser gärna en folkomröstning.

Tvekan om storregioner

Snart ska frågan om Sveriges regioner avgöras. Regeringen vill att 21 län blir sex storregioner. Men efter Moderaternas avhopp från förhandlingarna är det än mer oklart om det finns stöd i riksdagen.

Regeringen vill göra verklighet av Indelningskommitténs förslag om en stor sammanslagning av Sveriges län. Moderaterna har däremot länge varit tveksamma till storregioner. På tisdagen hoppade de av förhandlingarna med regeringen. Motivet var att de inte fått gehör för sina krav om att folkets synpunkter ska inhämtas, genom exempelvis opinionsundersökningar eller folkomröstningar.

Nu hoppas regeringen på Centern som i grunden är positiva till att slå samman län. För att stödja förslaget har de å sin sida krävt att inga kommuner ska tvingas in i nya regioner.

Civilminister Ardalan Shekarabi medgav redan före Moderaternas avhopp att det är oklart om det går att samla en riksdagsmajoritet bakom en sammanslagning, men har utlovat besked före jul.

- Om vi skulle konstatera att det inte finns stöd så försvinner ju inte utmaningarna i landstingssektorn för det. Då måste vi se vad vi kan göra för att garantera likvärdighet både när det gäller sjukvård och regional utveckling, säger han till TT.

I flera av Norrlandslänen - som enligt Indelningskommittén skulle slås samman till ett enda

Norrlands län - har folkopinionen varit stark mot planerna, i bland annat Norrbotten och Väster-norrland har kritiker samlat namn för att få till stånd en folkomröstning. Och nu har regeringen lyssnat. Det blir ingen storregion i Norrland, meddelade Ardalan Shekarabi på tisdagen.

Inom Miljöpartiet är frågan känslig. Att S-MP-regeringen ställt sig bakom storregioner har väckt kritik, främst från miljöpartistiska lokalpolitiker som vill slå vakt om det lokala inflytandet. Erik Eriksson (MP), gruppledare i Falun, menar att lyhördhet mot folkopinionen är nödvändig. Han ser gärna folkomröstningar, men annars måste frågan avgöras efter nästa val, menar han.

- Nya regioner kan inte bara tryckas på ovanifrån. Om de inte får legitimitet blir missnöjet kanske så stort att man måste riva upp dem igen, säger Erik Eriksson och påpekar att flera kommuner brutit sig loss igen efter att ha blivit ihopsplagna.

Olof Olsson Klugman

- Tre nya storregioner föreslås vara inrättade den 1 januari 2019.
- Svealands län bildas av Södermanlands, Västmanlands, Dalarnas, Gävleborgs, Uppsala och Örebro län.
- Västra Götalands län bildas av Västra Götalandsregionen och Värmlands län.
- Enligt Indelningskommitténs förslag skulle Norrlands län bildas av Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län. Men detta blir det nu inget av med.
- Övriga sammanslagningar föreslås träda i kraft 2023.

Regeringen sänker solskatten

Den kritiserade skatten på sol-el som infördes i somras sänks drastiskt den 1 juli nästa år och målet är att ta bort den helt. Skatten infördes på grund av att regeringen något förhastat antog att EUs regler om statsstöd krävde en sådan.

Sol-skatten berör inte privatpersoner men när den infördes bestämde sig bostadsbolag och livsmedelskedjor för att avstå stora satsningar på solpaneler.

- Beskedet i dag är att det kommer finnas bättre förutsättningar för solceller på varenda skola, idrottshall och lager i Sverige. Solelen är en viktig pusselbit i målet om en 100 procent förnybar elproduktion, sade klimatminister Isabella Lövin när nyheten presenterades på en presskonferens.

Centerpartiets Per Åsling menar att det är glädjande att regeringen tagit till sig av kritiken men påpekar att hanteringen av frågan helt i onödan skapat stora problem för hela energisektorn. Att den fortsatt finns kvar bidrar till ytterligare onödigt osäkerhet menar han.

- Man ska inte beskatta saker som man vill premiera och se växa. Därför har den här skatten varit obegriplig och destruktiv. Att man nu vänder under galgen är för mig ett tecken på att man framför allt oroar sig över den massiva kritik man fått och inte över hur den förnybara energin utvecklas, säger Per Åsling i ett pressmeddelande.

Benita Eklund

Kraftig ökning av antalet skadade av landminor

Trots ett globalt fördrag som förbjuder landminor steg antalet skadade av dessa vapen med 75 procent under förra året, till den högsta nivån på tio år, 6 461 personer. Det visar en ny rapport från The international campaign to ban landmines, skriver New York Times. Ökningen sammanfaller med att de ekonomiska bidragen till att oskadliggöra minor i tidigare konfliktzoner minskat för tredje året i rad.

Fördraget om landminor trädde i kraft 1999 och det förbjuder minor och andra vapen som utlöses när människor går på eller nära dem. Landminor kan aktiveras under många år och utgör ett särskilt hot för lekande barn. En tredjedel av de skadade och dödade av landminor förra året var barn.

- Det visar återigen att dessa urskiljningslösa vapen aldrig bör användas av någon, säger Loren Persi Vicentic, från The international campaign to ban landmines.

Rapporten *Landmine monitor 2016* släpptes inför en konferens som startar i Chile på måndag där de 162 länder som skrivit under fördraget deltar.

Benita Eklund

Skjutsgruppen får pris

Mattias Jägerskog, grundare till den ideella samåkningsrörelsen Skjutsgruppen, som kombinerar samåkning i privata bilar med klassisk kollektivtrafik, får utmärkelsen årets Trafiklabhjälp, skriver Infrastrukturnytt.

Skjutsgruppen grundades för tio år sedan när Mattias Jägerskog via sociala medier bjöd in vänner och bekanta att samåka i bilar. Sedan dess har han drivit utvecklingen av sökverkyget och rörelsen har vuxit till nära 70 000 medlemmar över hela landet. Numera visar Skjutsgruppen både privatpersoners fordon och all kollektivtrafik i samma sökresultat.

Bakom priset står Trafiklab, ett community för öppen trafikdata som drivs av kollektivtrafikbranschens samverkansbolag Samtrafiken.

Benita Eklund

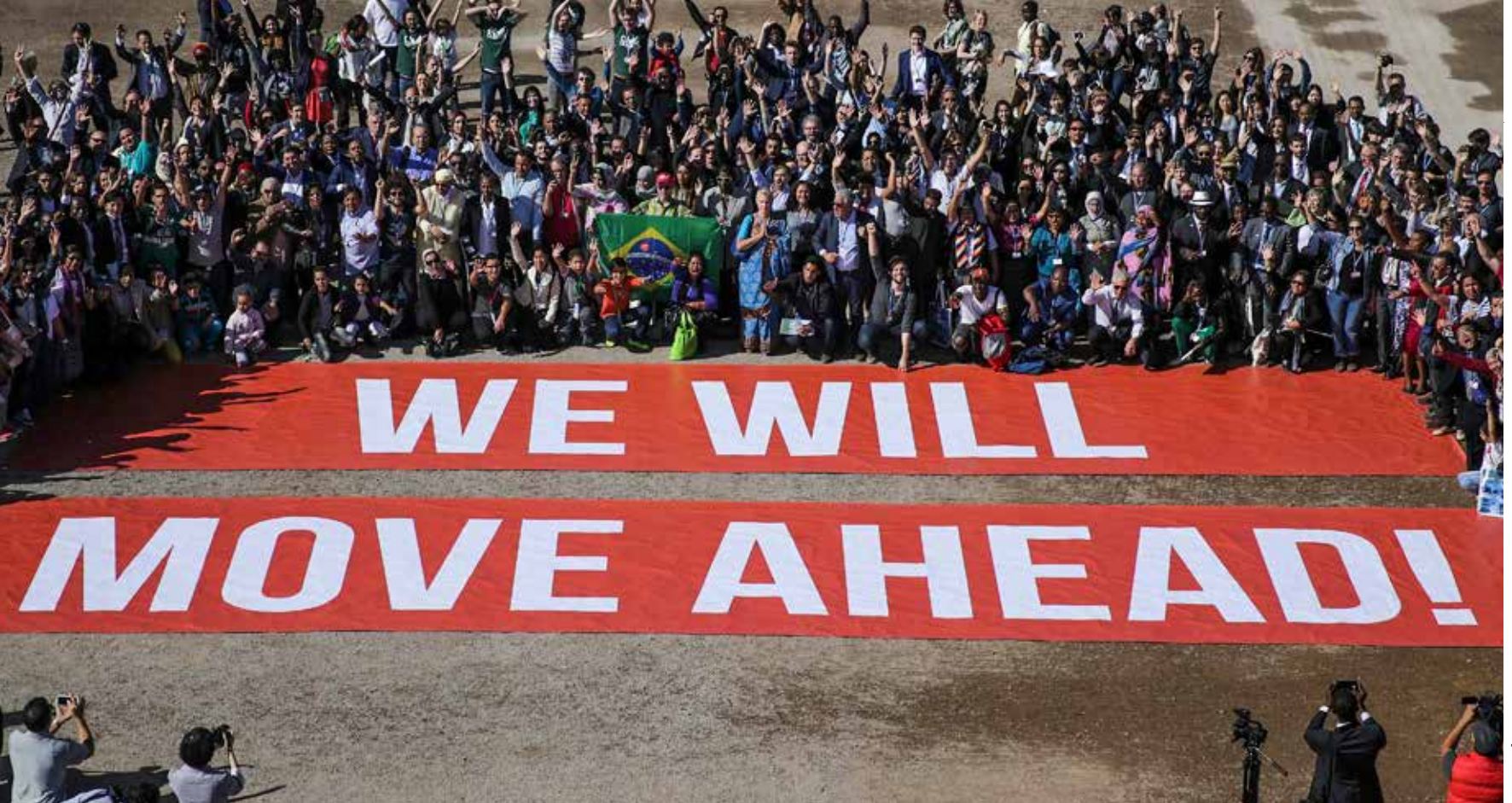


Foto: David Keyton/TT

På klimatmötet i Marakech markerade deltagarna att hålla fast vid klimatavtalet. Och nu ska den faktiska politiken för att nå målen komma på plats i EU. Först ut är det så kallade "vinterpaketet" som presenteras nästa vecka, för att stimulera "ren energi till alla". Delar av förslaget har dock läckt ut och miljörörelsen är skarpt kritisk.

Fel signaler i nytt förslag till klimatpolitik i EU

EUs energisystem ska klimatanpassas och ett nytt förslag på över 1000 sidor är på väg upp på bordet. Men läckor visar att det sannolikt är en urvattnad produkt och "en gåva" till både Trump och det kolkraftsberoende Polen, som presenteras nästa vecka.

Efter att delegaterna lämnat klimatmötet i Marocko har dammet lagt sig och vardagen dragit igång igen i klimatpolitiken. Innan förhandlingarna åter samlas i tyska Bonn två gånger nästa år för att fortsätta bena ut detaljerna i det internationella klimatavtalet kommer dock flera nya pusselbitar läggas fram för hur bland annat EU ska nå upp till sina åtaganden.

Först ut är det så kallade "vinterpaketet", som den 30 november presenteras av EU-kommissionen och består av förslag på åtta områden för att stimulera "ren energi till alla". Men redan under klimatmötet i Marakech läckte delar av texten ut och orsakade ramaskri hos den samlade miljörörelsen.

EU-kommissionen ger nämligen i ett av utkastet till en energimarknadslagstiftning fortsatt grönt ljus till så kallade kapacitetsmekanismer, som ska stimulera ny reservkraft. Åtgärden finns redan på flera håll i unionen, men för miljörörelsen ses det som ett indirekt stöd till fossil energi eftersom det i förslaget saknas utsläppskrav för stöd till ny reservkraft. Eftersom det redan finns infrastruktur för bland annat kolkraften skulle de nämligen fortsatt kunna ta del av sådant stöd, menar kritikerna

som läst utkastet. Samtidigt föreslår kommissionen i utkastet att förnybar energi inte ska behålla det företräde sektorn numera har till energinätet efter år 2021.

- Sammantaget sänder detta fel signal, säger Martin Vogel, klimatrådgivare vid Svenska kyrkans internationella arbete, som är en del av det ekumeniska klimanätverket ACT. Han fortsätter:

- Som investerare kan man tänka att det inte ser ut som att Polens kolkraft hotas, så därför ses de fortsatt som säkra investeringar. Samtidigt blir det mer skakigt för förnybart, då kommissionen genom att resonera att "de är redan så kostnadseffektiva att de klarar sig" gör det möjligt för investerare att tänka "att vi får vänta och se hur de klarar sig".

Det läckta utkastet ledde snabbt till en reaktion på klimatmötet och EU-kommissionen, som vill framstå som en ledare i omställningen, fick istället tilldelas skämspriset "dagens fossil" från det samlade miljönätverket CAN. Samtidigt kom uppmaningar från bland annat ett företagsnätverk bestående av 83 globala företag, däribland Ikea, Unilever och Google, att skärpa klimatkraften i lagförslagen för att ge företagen tydligare förutsättningar att kunna satsa på förnybart.

- EU vill skapa en gemensam energimarknad för att göra sig oberoende av fossil energi från bland annat Ryssland, men genom förslagen visas unionens tillkortakommanden. Kommissionen får måla med en bred pensel för att få med sig alla, men det blir då en urvattnad

produkt som inte drar upp riktningen till en omställning, säger Martin Vogel.

En annan konsekvens är att förslaget blir en gåva till den tillträdande presidenten i USA, Donald Trump, som nu kan peka på att EU också underlättar för kolkraften. Det menar Björn-Ola Linnér vid Linköpings universitet i SRs EU-podden.

Samttaget ska förslagen i det över tusen sidor stora vinterpaketet också bidra till att unionen når sina övergripande mål på 27 procent förnybart i energimixen och 27 procents energieffektivisering till år 2030. Men målen kritiserats nu för att vara för svaga och på klimatmötet blev bland annat 47 särskilt utsatta länder för klimatförändringarna fram med ett löfte om att leda omställningen till 100 procent förnybart år 2050.

- Det är pinsamt att EU inte kan ställa upp med ett lika ambitiöst mål om de vill vara ledande, menar Martin Vogel.

Huruvida den slutliga texten i vinterpaketet kommer att innehålla de uppmärksammade formuleringarna är såklart oklart. Det har flera gånger tidigare varit så att utkast av lagförslag läcker ut just för att den interna maktbalansen inom kommissionen ska skifta över till någon av kommissionärernas fördel. Genom de yttre påtryckningarna kan de därför hoppas kunna ändra på känsliga formuleringar innan kommissionen enigt lägger fram paketet den 30 november.

Jacob Hederö



Tisdag 22 november. Ett barn leker med ett leksaksgevär i Qayara, söder om Mosul, Irak. I flera månader har invånarna i Qayara levt i moln av giftiga ångor som kommer från oljefälten som retirerande styrkor från Islamiska staten, IS, satt i brand.

Foto: Felipe Dana/TT

Europas sista urskog

På ena sidan - statens grönlädda jägmästare övertygade om att skogen behöver en mänsklig hand. På andra sidan - forskare och aktivister som menar att skogen sköter sig själv. Avverkningen i urskogen Bialowieza väcker känslor inte bara i Polen utan i hela världen. Det är den sista resten av den vidsträckta skog som en gång täckte hela den europeiska kontinenten.

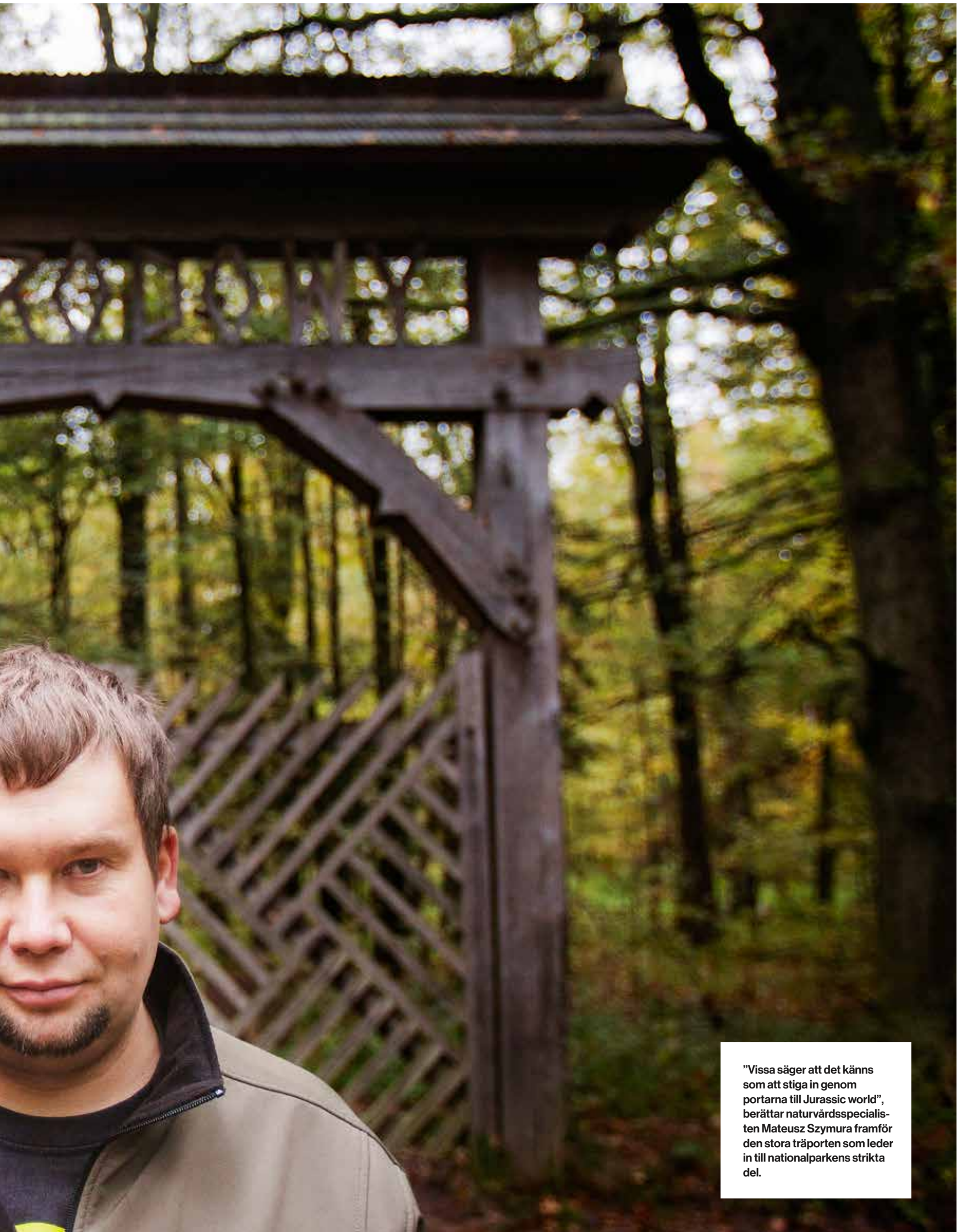
Text: Izabella Rosengren

Foto: Sara Johari

Vägen till den strikta delen är lång och ödslig. Plötsligt uppenbarar sig en hög port. "Park Narodowy" står det. Nationalpark.

- Vissa tycker att det känns som att stiga in genom portarna till Jurassic world, säger nationalparkens naturvårdsspecialist Mateusz Szymura glatt.

Som tur är väntar inga blodtörstiga dinosaurier på andra sidan utan Europas äldsta urskog - Puszcza Bialowieza. Belägen på gränsen mellan Polen och Vitryssland är det inte bara Europas sista sto-



"Vissa säger att det känns som att stiga in genom portarna till Jurassic world", berättar naturvårdsspecialisten Mateusz Szymura framför den stora träporten som leder in till nationalparkens strikta del.



Nyligen bestämde den polska regeringen att 180 000 kubikmeter skog ska avverkas i Puszcza Bialowieza, Europas sista vildmarksrest belägen på gränsen mellan Polen och Vitryssland. Den officiella anledningen är angrepp av granbarkborren, men frågor har ställts eftersom hälften av de avverkade träden har visat sig vara lövträd.



”Det finns inget som heter illegal avverkning i parken eftersom vi går efter skötselplanerna.”

ra vildmarksrest utan även kontinentens artrikaste nationalpark och hem åt vårt största landlevande däggdjur, visenten.

Träden innanför porten är höga och skogen påminner snarare om en stor sal med ett innertak av gula och röda höstlöv. En naturlig kyrka där altaret består av 600 år gamla ekar och marken är täckt av mossor, svampar och ihåliga och förmultnade träd.

- Välkommen till Europa för 2000 år sedan!, utbrister Mateusz och breder filmiskt ut med armarna.

Anklagar granbarkborren

Den senaste tiden har Bialowieza varit föremål för intensiv bevakning av både nationella och internationella medier. Förra året bestämde den polska miljöministern Jan Szyszko att antalet träd som ska avverkas under en tioårsperiod skulle öka från 60 000 kubikmeter till 180 000 kubikmeter. Anledningen till beslutet om ytterligare avverkning påstås vara omfattande angrepp av granbarkborren och att de döda granarna nu utgör en säkerhetsrisk för turisterna.

Mateusz som har arbetat i nationalparken i 12 år är av en helt annan åsikt. Enligt honom är granbarkborrens angrepp naturligt och måste få sköta sig själv.

- I verkligheten finns det inga skadedjur. Ur biologisk synpunkt är gran-



Jaroslav Krawczyk, jägmästare och talesman för den regionala skogsstyrelsen i Białystok visar upp många kartor över skogsområdet på sitt kontor. Han menar på att den tillåtna avverkningen är begränsad till cirka tio procent av parken, vilket enligt honom inte alls räcker för att komma tillrätta med granbarkborrens angrepp.

barkborren inget hot mot skogen utan en del i en naturlig process. Vi har bekämpat skalbaggen i över hundra år och ändå har vi fortfarande gran.

Det enda som han menar är exceptionellt med pågående utbrott är skalan. Men inte heller det är ett egentligt hot eftersom ett utbrott vanligtvis bara varar i cirka tre, fyra år.

Tvärtemot vad många tror är inte själva nationalparken målet för miljöministerns planerade avverkningar utan de tre omgivande skogsdistrikten - Bialowieza, Hajnówka och Browst. Precis som nationalparken erhöll dock dessa distrikt världsarvs-

status 1979, vilket innebär att alla former av avverkning är förbjuden - åtminstone enligt Unesco. Områdena är även skyddade enligt Natura 2000, vilket bland annat innebär att träd som är äldre än 100 år inte får huggas ner.

Det är dock tillåtet att avverka i alla delar förutom i den så kallade ”striktadelen” av nationalparken om träden utgör en säkerhetsrisk. Träden ska då lämnas i skogen för att bilda död ved. För att göra det hela ännu mer komplicerat tillåter varje distrikts skötselplan avverkning upp till en viss kvot - helt utan hänsyn till Unesco. I de tre

Unescos världsarv:

Världsarven utgörs av de kultur- och naturmiljöer i världen som anses vara ojämförligt mest enastående och av stor betydelse för hela mänskligheten. Unesco är knutet till FN som ett fackorgan inom FNs ekonomiska och sociala råd och har 195 medlemsländer. Medlemslandet är i enlighet med konventionen förpliktigat, åtminstone moraliskt, att sörja för att världsarvet bevaras åt eftervärlden. När en miljö eller ett fenomen antagits som världsarv ska det vara en angelägenhet för hela mänskligheten, enligt Unesco.

Källa: Unesco



distrikten som bildar Bialowieza uppgick denna kvot till 60 000 kubikmeter under tio år, men har nu alltså ändrats till 180 000 kubikmeter. Det innebär att den årliga avverkningsvolymen ökar från 6 000 kubikmeter till 53 000 kubikmeter i ett av distrikten.

Säljer virket på auktion

Det dröjde inte länge efter att miljöministern utökat kvoterna innan man började spekulera i om det enbart var granbarkborren som låg bakom beslutet. Tvivlarna fick ytterligare vatten på sin kvarn när det visade sig att Skogs-

styrelsen som utför avverkningarna och säljer virket även ville minska ett annat viktigt bestånd.

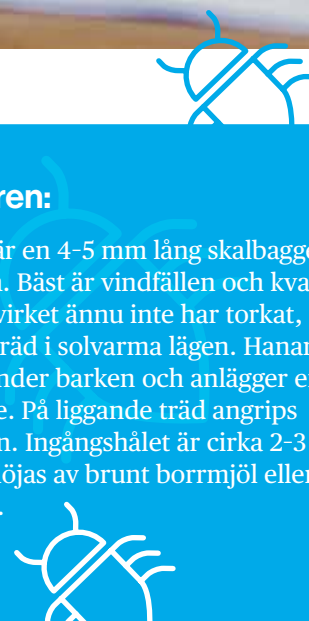
- De statligt skogsanställda vill halvera antalet bison eftersom de äter barken på träden, vilket gör att man inte får lika mycket för dem vid försäljning, säger Mateusz Szymura.

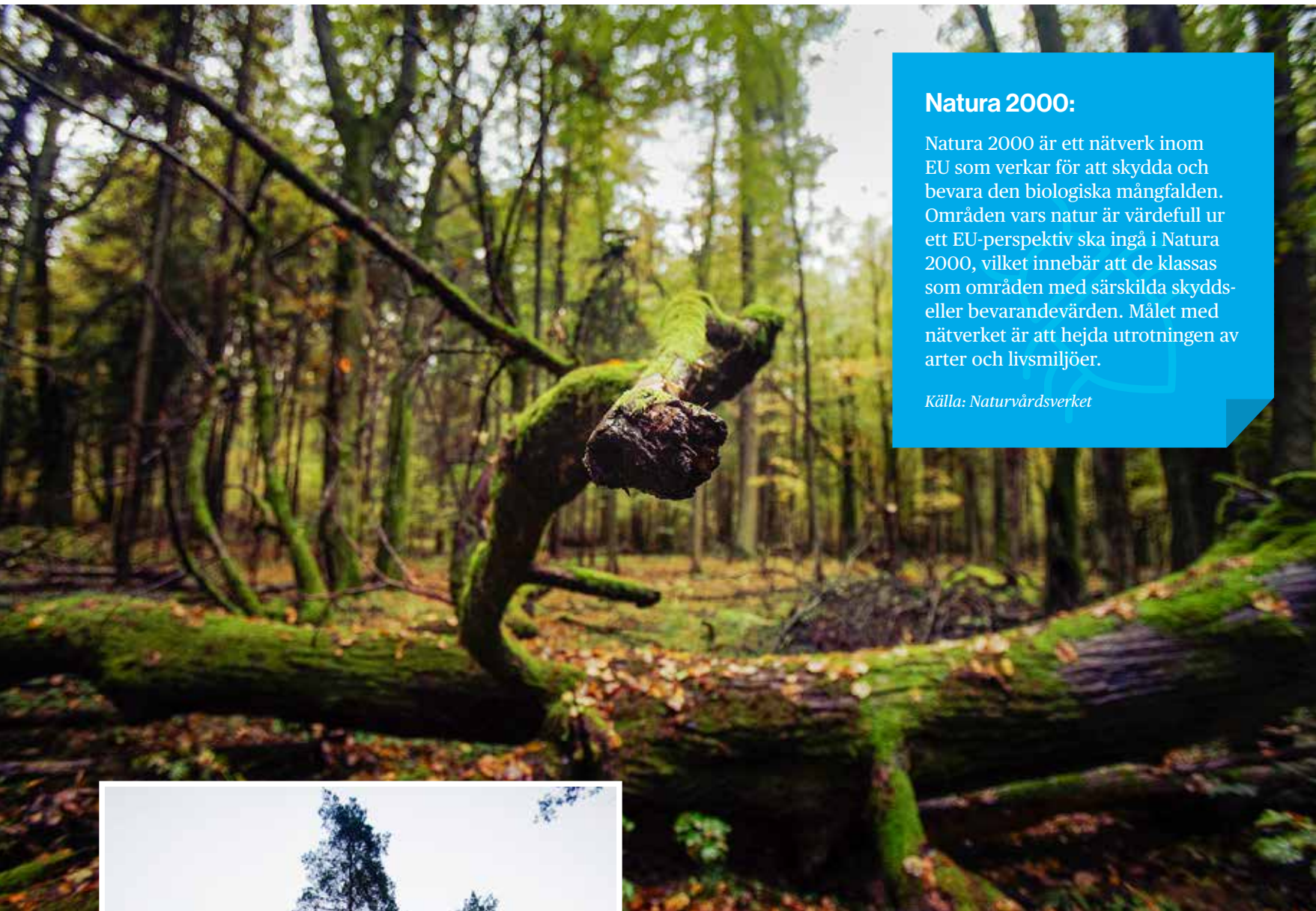
Jaroslav Krawczyk, jägmästare och talesman för den regionala skogsstyrelsen i Białystok vidhåller att den ökade avverkingen till hundra procent beror på granbarkborren. Han är också övertygad om att utbrottet måste bekämpas med mänsklig hand, det vill säga att träden måste fällas och

Granbarkborren:

Granbarkborren är en 4-5 mm lång skalbagge som lever på gran. Bäst är vindfällerna och kvarlämnat virke där virket ännu inte har torkat, samt försvagade träd i solvarma lägen. Hanarna borrar sig in under barken och anlägger en parningskammare. På liggande träd angrips ofta hela stammen. Ingångshålet är cirka 2-3 mm stort och avslöjas av brunt bormjöl eller av rinnande kåda.

Källa: Skogsstyrelsen





Natura 2000:

Natura 2000 är ett nätverk inom EU som verkar för att skydda och bevara den biologiska mångfalden. Områden vars natur är värdefull ur ett EU-perspektiv ska ingå i Natura 2000, vilket innebär att de klassas som områden med särskilda skydds- eller bevarandevärden. Målet med nätverket är att hejda utrotningen av arter och livsmiljöer.

Källa: Naturvårdsverket



Marken i skogen, som sedan 1979 står med på Unescos lista över världsarv, är täckt av mossa, svampar och ihåliga och förmultnade träd.

borttransporteras. Hade det varit ett vanligt skogsdistrikt säger reglerna att smittade träd måste flyttas minst tre kilometer från skogen, annars riskerar granbarkborren att sprida sig. Eftersom bilagan med de nya kvoterna inte börjat att gälla ännu lämnas samtliga träd kvar, vilket främjar smittspridningen.

- Vi avverkar inte Bialowiezaskogen, det är ett skyddsprojekt. Det finns inget som heter illegal avverkning i parken eftersom vi går efter skötselplanerna.

Men med tanke på att det finns tre gånger så mycket död ved i nationalparken som i skogen utanför uppstår onekligen frågan vad som händer med träden om de inte går till försäljning? Efter att ha ställt frågan tre gånger och fått olika svar visar det sig till slut att träden visst säljs.

- Försäljning av virket sker via internetauktioner. Tio procent säljs på den lokala marknaden som ved, tio procent till större grossister och 80 procent via auktioner.

Totalt handlar det om cirka 20 miljoner zloty enligt Jaroslaw, vilket är drygt 45 miljoner kronor - pengar som går till Skogsstyrelsen så att de bland annat kan betala ut löner och hålla efter byggnader.

Avverkning sker ändå

Ett annat problem är att den tillåtna avverkningen är begränsad till cirka tio procent av parken, vilket enligt Jaroslaw inte på långa vägar räcker för att komma till rätta med problemet. Han visar en karta över området som är full med spridda röda fläckar. Därefter visar han en film över området som visar mil efter mil av gråa döda granar vid sidan om ännu gröna och friska exemplar. Sammanlagt rör det sig om en miljon kubikmeter döda granar - ungefär en femtedel av hela beståndet.

- Det är ett tema som väcker känslor. Flödet av information är tyvärr inte trovärdigt och speglar inte den riktiga situationen. Det är lättare att

Längs vägarna i Bialowieza syns mängder med fällda träd. Av träden som egentligen ska ligga kvar som död ved går en del till försäljning via internetauktioner. Tio procent säljs på den lokala marknaden som ved, tio procent till större grossister och 80 procent via auktioner.



”Det enda de kan göra är att ta bort titeln som världsarv och det är precis det miljöministern vill eftersom det hindrar skogsbruket.”



Biologen och aktivisten Adam Bohdan hittar lika bra i skogen som i sin egen ficka. Här är en av de platser där man använt stora maskiner för att hugga ner träden vilket tyvärr förstör mycket av den omkringliggande vegetationen helt i onödan.

beröra någon med känslor än med fakta.

Längs vägarna i Bialowieza syns mängder med fällda träd, men eftersom de huggits ner på grund av säkerheten får de ligga kvar. Biologen och aktivisten Adam Bohdan behöver dock inte köra långt innan han hittar ett hundratal perfekt staplade stammar från nyligen avvercade träd. Detta i ett område som enligt Unesco varken får påverkas eller avverkas. Enligt skötselplanen, EU-kommissionen och Natura 2000 är avverkningen dock helt i sin ordning eftersom träden som fällts är under 100 år gamla.

- Än så länge vågar de sig inte in i skogen som är över 100 år gammal eftersom de är rädda för kommissionen. Men de är uppenbarligen inte rädda för Unesco, säger han och pillar bort en bit bark på en av stammarna.

Han får syn på en liten skalbagge och berättar att den bland annat äter granbarkborrar. Genom att föra bort stammarna för man således även bort granbarkborrens naturliga fiender.

Han fortsätter att kolla under barken på varenda stam.

- För ett tag sedan upptäckte vi att det fanns insekter vars bortförande strider mot EUs art- och habitatdirektiv.

Kan bli böter för Polen

Adam och hans kollegor har skrivit brev och klagat på avverkningen till Unesco som bestämde sig för att besöka Bialowieza i början av sommaren. Detsamma gjorde EU-kommissionen som efter besöket ställde miljöministern till svars. Det polska miljödepartementet skickade ett konfidentiellt svar och kommissionen beslutar nu om de ska hänskjuta ärendet till EG-domstolen, vilket kan resultera i dryga böter för Polen. Vad gäller Unesco har de kritiserat regeringen för att de ignorerat principerna om det skydd som ska ges till världsarv och uppmanat dem att avbryta avverkningen. Dock utan framgång.

- Unesco är inte lika kraftfulla som

EU. Det enda de kan göra är att ta bort titeln som världsarv och det är precis det miljöministern vill eftersom det hindrar skogsbruket.

Det är långt ifrån först gången som avverkningen i Bialowieza har hamnat under lupp. Redan 2007 framtogs Skogsstyrelsen den internationella certifieringen FSC, Forest Stewardship Council, som ska garantera att virket kommer från ett ekologiskt hållbart skogsbruk. Samma år drog även Europarådet in sin diplomering av nationalparken på grund av bristande skydd för hotade arter.

Adam pekar på några unga granar i en klunga. Vissa späda och ljus gröna, andra grövre och mörkgröna.

- Jägmästarna säger att granen kommer att försvinna och att skogen kommer att dö, men vi ser här att förnyringen av granen fungerar alldeles utmärkt. Den kommer alltså inte att försvinna.

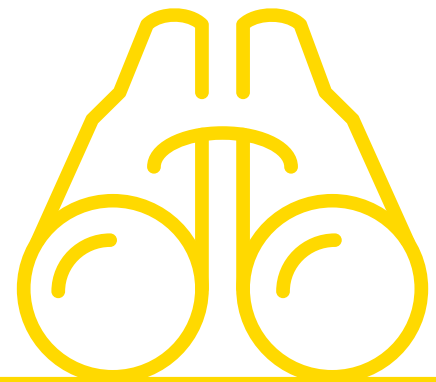
Text: Izabella Rosengren
Foto: Sara Johari

Vitryssland:

Skogen på vitrysk sida omfattar drygt 1700 kvadratkilometer, jämfört med cirka 550 kvadratkilometer på den polska sidan. Till skillnad från Polen är hela den vitryska skogen skyddad som nationalpark. Parken sysselsätter drygt 1100 personer och har cirka 250 000 besökare per år.

Tomteland

För några år sedan bestämde presidenten att man skulle ha någon slags attraktion i parken så man skapade ett vitryskt tomteland för deras motsvarighet till tomten "Ded Moroz". Det visade sig vara en succé och parken är numera ett mycket populärt ställe, speciellt på vintern.



I blickfånget: Gina Ionescu och Erika Oldberg

"Jag är stolt i mitt hjärta"

"Erika, du vet inte allt som jag har varit med om. Jag skulle kunna skriva en hel bok om det." Så sa Gina Ionescu när hon och journalisten Erika Oldberg träffade på varandra i Sorgenfriläget i Malmö när många rumäner hade en boplatst där. Nyligen kom boken "Jag är Gina" ut.

Gina Ionescu, 27, och Erika Oldberg, 41, träffades första gången tidig höst 2014. Erika Oldberg arbetar som journalist på TT och när många romer och andra fattiga rumäner började tigga på gatorna i Malmö intresserade hon sig tidigt för dem.

I parker och på ödetomter runt om i staden hade små boplatser börjat formas. En grupp slog sig till slut ner på en övergiven industritomt i Östra Sorgenfri inte så långt från mer centrala delar av Malmö.

Med hjälp av lastpallar, pressningar och överblivet byggmaterial byggdes ett litet samhälle upp. I perioder kan uppemot 200 personer ha bott där, i skjuvliknande små hus och husvagnar. Fram tills att läget revs för ett år sedan.

Rädda för att berätta

- Jag tror att den första intervjun jag gjorde med Gina var starten för andra mediers intresse. Jag hade försökt intervjua andra tidigare, men de kunde inte engelska och var också ofta rädda och ville inte berätta. Med Gina fick jag äntligen svar på hur situationen var och kunde berätta om den, säger Erika Oldberg.

Vi träffas på Södra Community, den mötesplats i Malmö som Erika är med och driver tillsammans med bland andra sin sambo journalisten Mikael al Safandi Olsson.



Bakom boken ligger många timmars intervjuer där Gina Ionescu har berättat om sitt liv.

Gina Ionescu berättar att hon ofta blev intervjuad, men att det var något annat med Erika.

- En del romer tror att journalister vill ha pengar för att prata med oss, en del sa till mig att inte prata med journalister för att det skulle ge en dålig bild av mig. Men så började jag prata med Erika och då började jag gråta. Hon frågade mig om saker och jag kände att jag ville berätta om mitt liv. Jag blev glad över att få berätta allt, det fick mig att känna mig fri i hjärtat. Till slut sa jag: om du vill kan vi skriva en bok.

Erika fortsätter:

- Jag var tvungen att gå hem och tänka på det. Först tänkte jag att det var en bra idé men en ouppnåelig dröm. Sedan kom jag fram till att det är mitt jobb att göra det, säger hon.

För att kunna skriva boken om

Gina har de pratat timme ut och timme in. Ibland i Gina Ionescus husvagn, ibland hemma hos Erika Oldberg. Ibland har Erika suttit bredvid Gina när hon varit ute och tiggat pengar.

Reste till Rumänien

När Gina Ionescu och hennes make Valeriu åkte hem till Tirgu Jiu i sydvästra Rumänien följde Erika Oldberg och hennes sambo efter för att få se livet där.

Boken har undertiteln *En berättelse om överlevnad och skam i Europa*. Gina Ionescu berättar om sitt liv, från att hon som femåring blev lämnad på en parkbänk av sin mamma, till att hon själv tvingades ta beslutet att lämna sina egna barn hos makens styvfar, för att söka försörjning utomlands. Innan Sverige har

hon varit i Italien, Portugal, Finland och Norge för att arbeta och tigga ihop pengar. Hon har missat yngste sonens alla fyra födelsedagar.

Även om Gina har velat berätta har det också varit plågsamt att berätta om det svåra, som misshandel hon utsattes för under uppväxten och hur hon hamnade i fängelse i Norge för ett brott hon inte begått.

Vad Erika Oldberg vet finns ingen sådan här bok skriven förut, en skildring som utgår från dem frågan handlar om.

- Jag är förvånad över att ingen har skrivit den tidigare. Det är en absolut nödvändig bok.

Delar intäkterna

Gina Ionescu och Erika Oldberg delar på intäkterna för boken,



Erika Oldberg och Gina Ionescu vill motverka och minska fördomarna mot romer.



Foto: Erika Oldberg

Gina Ionescu med två av sina söner, Mario och Narcis, utanför deras skola i hemstaden Tirgu Jiu i sydvästra Rumänien. Men Gina kan inte försörja familjen i hemlandet utan tvingas resa iväg för att arbeta och tigga.

men Gina säger att hon inte tror att den egentligen kommer förändra så mycket för henne själv.

- Men för människor i stort kan den betyda något, när de läser och ser att vi människor är lika. Att jag är rom gör mig inte annorlunda. Jag ville vara med i boken för att de som läser ska känna och veta hur mitt liv har varit.

Det har varit viktigt att berätta för att minska fördomar och visa på fakta om de förhållanden som många romer i Rumänien lever under.

- Du sa till mig att du vill att folk ska se att du är en vanlig person och det är vad folk skriver till mig att de har sett genom boken, säger Erika till Gina som svarar:

- Ja, jag har en säng att sova i just nu. Men den är trasig och fuktig med mögel i. Men att stanna i Rumänien är inget alternativ det heller. Jag vill kunna ge ett liv till mina barn.

Hjälpen långt borta

Erika Oldberg tycker att de politiker i Sverige som säger att de fattiga romerna främst är Rumä-

niens ansvar inte vill se hur verkligheten ser ut.

- Vi måste börja se realistiskt på saker, som till exempel hur långt borta hjälpen i Rumänien faktiskt är.

I Bukarest träffade hon Daniela Tarnovschi, som har arbetat med romska frågor i 15 års tid.

- När hon hörde hur svenska politiker resonerar så bara skratade hon och sa: "Du kan hälsa politikerna i Sverige att ni kan hjälpa romerna så mycket bättre i ert land, hos er är antiziganismen inte lika djupt rotad." Hon pratade om att vi kan behöva folk här i Sverige, vi som har en åldrande befolkning och att en lösning med utbildning och arbete kan vara närmre här än i Rumänien.

Erika Oldberg menar att det är en önskedröm att frågan skulle kunna lösas bara i och av Rumänien.

- Det är klart att det vore jättebra om folk kunde leva i sitt hemland, men om det vore möjligt då skulle de inte vara här. Självklart ska man hjälpa på plats men vad ska vi göra fram till att situationen blir bättre i Rumänien? Det

är inte två olika alternativ som står mot varandra, säger hon och menar att det både går att ge pengar i koppen och jobba för en lösning i Rumänien.

EU-migranternas situation borde kallas för en sorts humanitär katastrof, tycker hon.

- Vi får räkna med att många av de personer som är här nu kommer att stanna. Hur ska vi då göra för att de ska kunna leva här, hur ska vi stötta dem så att de kan utbilda sig, få jobb, starta egna företag och så vidare?

Måste fortsätta tigga

Sedan boken släpptes i samband med bokmässan i slutet av september har Gina Ionescu och Erika Oldberg intervjuats av många medier och bjudits in att föreläsa. Föreläsningarna fortsätter med ABF i Skåne och de hoppas att fler ska bjuda in dem för att berätta Ginas historia.

Gina Ionescu och hennes man har enstaka påhugg i Sverige, några timmars städning här, lite trädgårdsarbete där. Men sällan ger det mer pengar än att de kan klara sitt uppehälle i Sverige. Of-

tast kan de inte skicka hem särskilt mycket till sönerna i Rumänien. Gina berättar att hon nu letar efter en plats för att åter sätta sig och tigga, trots att hon mycket hellre vill jobba och trots att hennes kropp säger emot med svår värk i ryggen.

Hur människor tänker

Erika Oldberg hoppas att boken ändå kan betyda något för Gina Ionescu.

- Folk kontaktar både mig och Gina och vill hjälpa till. Men jag tror samtidigt att Gina har rätt i att det som kan påverkas främst är hur människor på lång sikt tänker, snarare än att boken påverkar på något konkret sätt för Gina.

Hon vänder sig till Gina:

- Men jag tror ändå att den kommer ändra lite för dig. För du har gjort något bra, något som du kan känna dig stolt över.

- Ja, jag är stolt i mitt hjärta över att jag har gjort det här. Det får mig nog att må bättre, säger Gina Ionescu.

Jenny Eriksson

Villfarelser





Roller derby players in action, wearing helmets and protective gear, competing on a rink.

ETT DJUR SOM HAR FÅTT NAMN EFTER SITT EGET BÅJS

LÅTA SOM EN RIKTIG GAMMAL UV I VIND-SKYDD

RYCKS MAN I EXTAS

GÖR TALA-REN

STADEN SOM RIMMAR PÅ SIG SJÄLV

SAKNAR KUNSKAP

URSKILJA SVAGT ELLER BARA HA PÅ KÄNN

JAPANSKT GRANNTROLL

ENAHANDA GUDAVÅSEN "KLIMAT-SKEPTICISM"

ADLIG PREPOSITION

FÖR MONOPOLSPEL

ÄR DRONNING MAUDS LAND

LÄGENHET ELLER GRÄDDTETRA

KOM SOM EN ORKAN

MEDE EN RÖST

SOVER MAN BÄST I

NÅGOT SÖTT TILL DE YNGSTA

FACKLIGT PARAPLY

FATTA

FRISERA BENEN OCH PUTSA BILEN

KAN GÅ LÅNGT

TID ATT LEVA

O-RÖR-ELSE

HÄXA MED FRUKT-ANS-VÄRD FRITID

KAN REGNET MOT RUTAN

MAMMA MED KRÄK-VÄN

ÄR FÖR LÅNGA CIRKLAR

ÄR DET SOM KOMMER UPP I TO

GJORDE M59

PÅ TOM MÅGE

BRÄCKLIG SÖTSAK

KAN UPP-LEVAS OLIDLIGT LÄTT

SLUMMERSLUM?

FÖRUT-SÄGS

KAN VARA EN CIRKEL

BÄR SPÅR AV LJUD

KAN VARA EN VÄG UT I LIVET

HÄLLS FÖR TUNGA DÅNSANT STEKEL

KNÖD

FLIT

SATTS FÖR ATT MÖTA OLLE I GRIND

HOVDAM

SKRÄVLA OCH GAPA

ÄR FÄNGE PÅ SAFARI WORLD

POP MED KARIN WISTRAND

ÄR RUTAN

SAMLAR

NÅGOT ATT VARA I GÅR INTE TIDEN

GAMMEL DANSK STATS-MINISTER DM'

TALAR KARGA KALK-STENS-SLÄTTER

DIGITAL MASS-ATTACK

RYMS I SYNFALT

MANLIGA ASYNJOR

HOTAD FRIHETS-LAG

EN STOR ROMARE

SÖKER BAKVERK

I KORG

PLATS FÖR VARME

GÖR EN BILD AV EN BILD

YTT-RADE

MALIN BERG-ENDAL

Facit till korsordet i Syre #111

TRUMP
VARIA
AMBAR
RIANOT
LIKE
MOSET
OKEJ

PRÄLA
PUERIL
GLOSA
RAPS
BESPARAS
ENTER
DIURETISK
KVALSTER
BAAL
SIGNA
SIGILL
NADIA
NYSSA
ADAGAS
ERAN
ID
KAOS
AKO
SKUTT
OLYA
NAT

SPADER
STER
SINGNY
GENADE
NYKTER
ROADE

Facit till korsordet i Syre #107



Du missade väl inte tisdagstidningen?



Glöd – Ledare
Valdemar Möller

Fånga upp engagemanget

”Politiker i alla läger måste i mycket högre utsträckning fånga upp människors engagemang och få det att utmynna i kreativitet istället för i vrede.”



tidningensyre.se/nummer

Radar – Nyheter

Merkel tror inte på TTIP

När Kanadas premiärminister Justin Trudeau nyligen besökte Europa reste han hem med en politisk fjäder i hatten: Kanadas och EUs signaturer för frihandelsavtalet Ceta. USAs avgående president Barack Obama fick däremot inte kröna sin sista Europaresa på posten med en liknande triumf – något frihandelsavtal mellan EU och USA är inte att vänta inom den närmaste tiden.

Foto: Geert Vanden Wijngaert/TT



Med Trump blir det troligtvis inga handelsavtal.

Kalifornien diskuterar självständighet

Efter Storbritanniens ”brexit” och Donald Trumps valseger i det amerikanska presidentvalet anser många invånare i Kalifornien att det är dags för USAs folkrikaste delstat att på allvar börja överväga utträde ur Amerikas Förenta Stater. En kampanj har inletts med siktet på en folkomröstning våren 2019.

Foto: Jeff Chiu/TT



En demonstration mot Donald Trump i San Francisco.



Foto: TT

Staden Muse ligger i norra Burma.

Intensiva strider i norra Burma

Sammandrabbningar mellan rebeller, militär och polis i norra Burma har krävt minst åtta liv, varav tre civila dödsoffer. Intensiva strider pågår i området, enligt vittnesuppgifter.

Redan pressat flyktingläge blir än tuffare 2017

Bara runt 50 av landets 290 kommuner lever upp till lagen om att ta emot anvisade flyktingar. Sämst är kommunerna i Stockholms län och Skåne. Och nästa år fylls kvoten på med ytterligare 40 procent.

Foto: Drago Prvulovic/TT



Den nya bosättningslagen ska fördela flyktingarna rättvist.

Fillon skapar ny nerv i franskt val

Svallvågen, överraskningen och den oväntade. François Fillon får många nya namn i fransk press efter sin skrällartade storseger i den franska högerens första primärval. Vinsten kan både gynna och missgynna Marine Le Pen.



Foto: Thomas Samson/AP/TT

François Fillon vann otippat.

Trump planerar att överge TPP direkt

Donald Trump planerar att överge frihandelsavtalet TPP den första dagen på nya jobbet, säger han i en video där han berättar om sina planer för den första tiden vid makten. Han kallar avtalet för ”en potentiell katastrof” för USA.



Foto: Carolyn Kaster/TT

Trump ogillar TPP och lovar att överge handelsavtalet.

Radar – Veckan i bild

Syre ger dig veckans nyhetshändelser i bilder.



Demonstrationerna har pågått sedan april i år.

Nya demonstrationer mot oljeledning

Polis och demonstranter har drabbat samman i den senaste i en rad demonstrationer mot den omstridda oljeledningen i delstaten North Dakota i USA. Medlemmar av folkgruppen Standing Rock Sioux och miljöaktivister menar att ledningen hotar vattenförsörjningen till ursprungsbefolkningens reservat.

Världen sluter upp kring klimatet

I skuggan av hotet att USA kan komma att överge Parisavtalet har andra länder klivit fram som pådrivare i klimatarbetet. Deltagarna vid toppmötet i Marocko åker hem med en bred enighet i bagaget.



FNs klimatchef Patricia Espinosa, två från vänster, firar.

Zoom

Kubansk oro för amerikansk kursändring efter presidentvalet

De ekonomiska problemen på Kuba riskerar att förvärras av den osäkerhet som uppkommit efter Donald Trumps seger i det amerikanska presidentvalet. Frågan är hur USAs tillträdande president kommer att hantera den islossning med Kuba som påbörjades under Barack Obama.

”Oavsett vad så måste Kuba gå vidare med de ekonomiska reformerna och försöka lösa de saker som inte har fungerat på flera årtionden, säger den kubanske ekonomen Pável Vidal.”



Foto: Jorge Luis Baños/IPS

Unga kubaner i Havanna som nyligen deltog vid en protest mot USAs fortsatta handelsembargo mot landet.

Glöd – Masoud Vatankhah

Poesin ger mig hopp

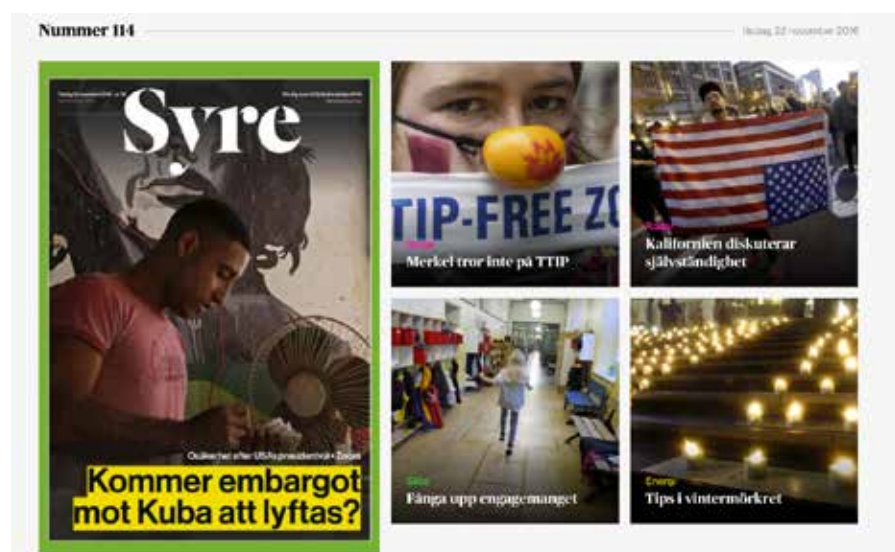
”Poesin ger mig tröst när galna ledare tar över världen, när murar byggs för att skydda ens eget välstånd, för att utesluta andra som är utsatta. När människor på flykt dör på väg till våra skyddade bubblor.”

Masoud Vatankhah
sociolog och fritidspedagog
fristående krönikör i Syre



Så här läser du tisdagstidningen

Du läser alla artiklar som puffas för på detta uppslag på tidningensyre.se/nummer.



Som prenumerant ska du ha fått ett mejl av oss i tisdags eftermiddag. Om du inte fått ett mejl med länk för att skapa logg-in trots att du är prenumerant kan det bero på någon av följande saker:

- Det har filtrerats till din skräpkorg. Kolla om det ligger där och markera att liknande framtida mejl inte ska hanteras som spam.

- Vi har inte din mejladress eller den mejladress vi har är fel. Mejla dina uppgifter till: prenumeration@tidningensyre.se så fixar vi det.

Du skapar som prenumerant ett konto genom att gå in på <http://tidningensyre.se/lostpassword>. Fyll i din e-postadress så får du, om adressen finns i vårt register, ett mejl där du bekräftar det nya kontot. Fungerar inte det – se punkten ovan.

Glöd - Maria Wetterstrand

Kock-Zlatan kommer från Småland

”Kock-Zlatan” kallade de honom, hörde jag. Min dotter sitter uppslukad av programmet kockarnas kamp och hennes favorit heter Edin Dzemmat. När jag hör det där om Zlatan så frågar jag henne lite i förbifarten: ”Jaha, kommer han också från Bosnien?”

”Nej, han kommer från Småland” säger hon.

Och jag känner mig så himla dum. Vilken korkad fråga. Inte minst eftersom Zlatan ju faktiskt inte alls kommer från Bosnien utan från Skåne.

Det är andra gången på kort tid som jag känt mig så där dum. Gången innan var för några veckor sedan när jag skulle förklara för barnen vem Stevie Wonder var och jag nämnde hans hudfärg. Sonen svarade omedelbart med knivskarp sarkasm: ”Jaha, jag utgår ifrån att du också skulle ha berättat hans hudfärg om han hade varit vit”.

Självklart kan det vara viktigt för en person själv varifrån dens förfäder kommer eller om den föddes i ett annat land och sen flyttat hit. För mina barn är det en del av deras identitet att de har bakgrund i Sverige, fast vi bor i Finland. I somras hade jag en amerikansk släkting på besök som fått tag i mig via professionell släktforskning. Hans släkt hade varit svensk för så många generationer sedan att jag inte ens minns. Men i de flesta sammanhang är det rätt irrelevant.

I hela mänsklighetens historia har vi ägnat oss åt att ha åsikter om folk utifrån deras bakgrund. Hur fria är egentligen ens vi mångfaldsförespråkare från detta behov, undrar jag när jag ser mina egna kommentarer till barnen. Jag menar, jag är jätteintresserad av var folk har sin bakgrund. Jag är även jätteintresserad av vad folk tjänar och hur deras ekonomi ser ut. Men det är inte nödvändigtvis något jag måste ta upp på första träffen.

Den generation som växer upp nu, även mina barn som växer upp i centrala Helsingfors, kommer att ha en helt annan syn på det här än vad jag har fått under min uppväxt. De är en del av en värld som är mycket större. På nätet, i media och i verkligheten möter de en så enormt mycket större mångfald av människor än jag gjorde. Det kan mö-

tas antingen med rädsla och ett än starkare behov av att reda ut ursprung, som hos nationalisterna. Eller så möts det med attityden att det är det naturligaste i världen att folk är olika.

Jag förstår helt kampen för att stärka representationen av människor med invandrarbakgrund på olika maktpositioner. Å andra sidan så tror jag om vi behöver en minst lika stark kamp för att få folk att sluta fokusera på människors bakgrund. Det är ju inte helt lätt att få dessa två att gå ihop, det medges, ungefär som med feministernas kamp för att sluta fokusera på kön. Men måste jag välja så väljer jag striden för att sluta fokusera på bakgrund (eller kön för den delen). För jag tror att det i längden leder till en rättvis representation.

Edin Dzemmat är visserligen född i Bosnien, liksom Zlatans pappa. Men det är trots allt rätt irrelevant när man är kock. Eller fotbollsspelare. Och det starkaste skälet till att de kallar Edin för ”Zlatan” är förstås att han är så duktig. Och ja, han vann visst den där tävlingen också.



Min e-post fanns inte med bland de hackade e-postkontona på SVTs Dold.



De nya tolkningarna av regelverket för stöd till funktionsnedsatta i behov av assistans. Och då är historier som vi läser i media troligen bara toppen av ett isberg.



Maria Wetterstrand
grön samhällsdebattör
före detta språkrör för MP
fristående krönikör för Syre